

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 81/2024,

t a k t o :

Soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Ivanka Havlíková, JUDr. Naděžda Řeháková a Mgr. Ing. Silvie Svobodová **n e j s o u** vyloučeny z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 9 A 81/2024.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Před Městským soudem v Praze (dále též „městský soud“) je pod sp. zn. 9 A 81/2024 vedeno řízení o žalobcově správní žalobě. V rámci uvedeného řízení žalobce namítl podjatost všech soudců označeného soudu. Usnesením ze dne 29. 10. 2024, č. j. 9 A 81/2024-2, vyzval městský soud žalobce mj. k doplnění důvodů námitky podjatosti. Podáním doručeným osobně městskému soudu dne 18. 11. 2024, žalobce městskému soudu mj. sdělil, že ve věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 32 C 141/2015 nebyl žalobce ani jeho advokát vyrozuměni o konání ústního jednání. Toto jednání zapadá dle žalobce do schématu, kdy soudci a senáty městského soudu jednají dle „politické objednávky“ a „metodiky Státní bezpečnosti,“ jakož i dalších složek Sboru národní bezpečnosti, nyní „sdružených v Policii ČR.“ Podle žalobce je vyloučené, že by senát 9 A nebyl „do tohoto mechanismu zatažen“.

[2] Dne 2. 12. 2024 předložil městský soud námitku podjatosti k projednání Nejvyššímu správnímu soudu společně s vyjádřením rozhodujících soudkyň, že nemají vztah k věci, k účastníkům ani k jejich zástupcům.

[3] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou *soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[4] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojiňmaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[5] Nejvyšší správní soud se již v usnesení ze dne 10. 5. 2024, č. j. Nao 61/2024-20, zabýval téměř identicky koncipovanou námitkou podjatosti téhož žalobce (podjatost rozhodujícího senátu kvůli postupu městského soudu ve věci sp. zn. 32 C 14/2015), a neshledal ji důvodnou. Nyní rozhodující senát tam obsažené závěry přejímá i pro tuto věc. Z odůvodnění uplatněné námítky podjatosti je zřejmé, že žalobce odvíjí podjatost rozhodujících soudkyň od postupu zcela jiného soudce ve zcela jiné věci, která s tou nynější nikterak nesouvisí. Na základě postupu tohoto (jiného) soudce pak dovozuje existenci „politické objednávky“, „závadných metodik“ atp. Podle výslovné dikce zákona však nemohou být důvodem k vyloučení soudce okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (srov. § 8 odst. 1 *in fine* s. ř. s.). Tím spíše nelze dovozovat podjatost na základě rozhodování jiného soudce ve zcela jiné věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2019, č. j. Nao 206/2019-56, ze dne 10. 5. 2024, č. j. Nao 61/2024-20, jakož i usnesení vydané ve věci téhož žalobce ze dne 6. 5. 2024, č. j. Nao 68/2024-15). Nutnost vyloučení soudkyň z rozhodování dané věci nelze dovodit ani s ohledem na další tvrzení obsažené v námitce podjatosti a jejím doplnění. Na základě nich nelze dovodit, že by rozhodující soudkyně měly poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, pro který by byl dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti, resp. že by se podílely na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení (§ 8 odst. 1 s. ř. s.). Je třeba zdůraznit, že rozhodnutí „o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě“, (vedle výše uvedených rozhodnutí srov. usnesení ze dne 15. 8. 2018, č. j. Nao 172/2018-22, ze dne 8. 1. 2018, č. j. Nao 226/2018–19 atp.). Lze dodat, že pokud žalobce vznese námitku vůči všem soudcům správního úseku, zabývá se soud pouze

pokračování

podjatostí soudců, kterým byla věc přidělena (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, č. j. Nao 32/2005-34, ze dne 20. 10. 2016, č. j. Nao 250/2016-46, Nao 273/2017-26 atp.).

[6] Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud nemohl shledat námitku podjatosti důvodnou. Rozhodl proto, že soudkyně JUDr. Ivanka Havlíková, JUDr. Naděžda Řeháková a Mgr. Ing. Silvie Svobodová nejsou vyloučeny z projednání a rozhodnutí věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 9 A 81/2024.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2025

Tomáš Foltas
předseda senátu